

75.

Motion om affordable housing

Att få fram fler bostäder som kan efterfrågas av kapitalsvaga hushåll är en av de största utmaningarna på den svenska och Stockholms bostadsmarknad. Det är enligt bostadsförsörjningslagen ett kommunalt ansvar att planera för bostadsförsörjningen samt att ge kommuninvånarna möjlighet att leva i "goda bostäder". Läget på Stockholms bostadsmarknad där stora grupper har mycket svårt att skaffa bostad utifrån sina ekonomiska förutsättningar rimmar illa med bostadsförsörjningslagen. Människor med svårigheter att skaffa goda bostäder i Stockholm gäller framförallt nyanlända, människor med låg inkomst, äldre med låg pension och unga.

Frågan som måste hanteras är hur bostadssituationen för en snabbt växande grupp som inte har råd med en bostadsrätt, eller en nybyggd hyresrätt för den delen, ska lösas. Bristen på bostäder till lägre priser skapar i förlängningen misär och ökade kostnader som i stor utsträckning landar hos kommunerna. Det finns knappast ett alexanderhugg som löser det skeva bostadsutbudet i Stockholm, men det måste till en politisk vilja för fler bostäder för alla typer av plånböcker. Centerpartiet vill att Stockholms stad, med ett omfattande bostadsförsörjningsansvar, ska ta initiativ till kreativa förslag med syftet att få fram fler lättillgängliga bostäder i de lägre prisklasserna.

Även om dagens byggtakt är förhållandevis hög blir nya bostäder dyra bostäder. Samtidigt som vi ser ett rekordstort utbud av nybyggda bostäder riskerar stora grupper, inte minst nyanlända, att få mycket svårt att skaffa bostad när kommunala anvisningsbostäder löper ut. Huvudproblemet är att den traditionella svenska modellen, med generella bostadslösningar, inte fungerar för kapitalsvaga hushåll. Därtill har den rödgröna regeringens återinförande av subventioner till bostadsbyggande liten eller ingen påverkan på bostadsförsörjningen, i synnerhet inte i Stockholm.

Sverige är i princip det enda EU-land som inte bygger särskilda bostäder för ekonomiskt svaga grupper, ofta kallat "social housing". Debatten om social housing har vaknat i Sverige de senaste åren, inte minst efter Boverkets rapport om "Boendesituationen för nyanlända" från 2015. Boverkets uppfattning är att staten behöver initiera processer så att bostäder byggs för kapitalsvaga hushåll, en form av social housing helt enkelt. Då problemet i Sverige i allmänhet och Stockholm i synnerhet inte endast sträcker sig till små kapitalsvaga grupper utan snarare till breda grupper av nyanlända, unga och äldre med låg pension som har problem att hitta bostad är begreppet social housing inte optimalt i stadens kontext. Benämningen åtkomliga bostäder, eller "affordable housing", passar bättre. En annan nackdel med begreppet social housing är att det förknippas med en modell som främst finns i Storbritannien och USA. Där har billiga bostäder byggts för specifika grupper i särskilda områden vilket bland annat resulterat i segregation, fattigdom och kriminalitet. Denna modell vore både ointressant och dålig för Stockholm.

Boverket har i en annan kartläggning från 2016, "Den sociala bostadssektorn i Europa", kartlagt den sociala bostadssektorn i sex EU-länder. Denna granskar bland annat modeller som finns i Wien, Amsterdam och München. Där blandas bostadsbestånden, till skillnad från

Bostadsbristen för resurssvaga hushåll skriker efter politiskt ledarskap. Statens egen expertmyndighet, Boverket, förordar att Sverige behöver titta på en social bostadssektor. Att prova en affordable housing modell i Stockholm vore ett nytt grepp väl värt att testa. Därför föreslår Centerpartiet att Stockholms stad inleder ett pilottest med att införa en modell med affordable housing i Stockholm. Genom att granska och ta lärdom av modeller som finns i andra EU-länder kan Stockholm gå i täten för att Sverige på sikt kan skapa en bostadsmarknad där också människor med små ekonomiska resurser kan få tillgång till ett bra boende.

Centerpartiet föreslår kommunfullmäktige besluta:

- Att uppdra åt Kommunstyrelsen, i samarbete med Exploateringsnämnden och Stadsbyggnadsnämnden, utforma en affordable housing-modell för Stockholm genom att granska europeiska modeller som inkluderar eventuella krav på byggherrar, inkomsttak, blandad bebyggelse samt alternativa finansieringsformer.
- Att uppdra åt Kommunstyrelsen, i samarbete med Stadsbyggnadsnämnden, utforma en hemställan till regeringen om att Stockholms stad ska kunna pilottesta sociala bostäder vigda åt kapitalsvaga hushåll.
- Att uppdra åt Kommunstyrelsen, i samarbete med Stadsbyggnadsnämnden, utforma en hemställan till regeringen om att Stockholms stad ska kunna pilottesta undantag från PBL samt Boverkets byggregler gällande sänkt bostadsstandard som inte har inverkan på säkerhet, hälsa, miljö och energi.
- Att uppdra åt Exploateringsnämnden, i samarbete med Trafiknämnden, reformera stadens riktlinjer för parkeringstal genom rabatt på parkeringstalet när åtkomliga och sociala bostäder byggs.

Stockholm den 15 dec 2017

Christina Linderholm (C) Karin Ernlund (C) Jonas Naddebo (C)